

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Волтера Олега Веніаміновича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів пункту 3 частини першої, частини другої статті 358 Цивільного процесуального кодексу України

м. К и ї в
5 липня 2021 року
№ 97-2(II)/2021

Справа № 3-94/2021(216/21)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Сліденка Ігоря Дмитровича – головуючого,
Головатого Сергія Петровича – доповідача,
Лемака Василя Васильовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Волтера Олега Веніаміновича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів пункту 3 частини першої, частини другої статті 358 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Головатого С.П. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Волтер Олег Веніамінович як суб'єкт права на конституційну скаргу (далі – Заявник) звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням

(вх. № 18/216 від 7 червня 2021 року) визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), приписи пункту 3 частини першої, частини другої статті 358 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 358 Кодексу суд апеляційної інстанції відмовляє у відкритті апеляційного провадження у справі, якщо „є постанова про залишення апеляційної скарги цієї самої особи без задоволення або ухвала про відмову у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою цієї особи на це саме судове рішення“.

Згідно з частиною другою статті 358 Кодексу незалежно від поважності причин пропуску строку на апеляційне оскарження суд апеляційної інстанції відмовляє у відкритті апеляційного провадження у разі, якщо апеляційна скарга подана після спливу одного року з дня складення повного тексту судового рішення, крім випадків:

1) подання апеляційної скарги особою, не повідомленою про розгляд справи або не залученою до участі в ній, якщо суд ухвалив рішення про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки;

2) пропуску строку на апеляційне оскарження внаслідок виникнення обставин непереборної сили.

На думку Заявника, оспорювані приписи Кодексу не відповідають приписам частини першої статті 8, частин першої, другої статті 55, статті 64, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України.

Заявник, зокрема, стверджує, що „положення ЦПК <...> не виправдані та суперечать принципам верховенства права, скільки громадян позбавляються права на апеляційне оскарження шляхом не надсилання процесуальних документів“.

Обґрунтовуючи свою позицію, Заявник цитує приписи Конституції України, Кодексу, посилається на міжнародні акти, рішення Конституційного Суду України, судові рішення, ухвалені в його справі.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів випливає таке.

2.1. Заявник звернувся до суду з позовом до Головного управління Національної поліції в Запорізькій області про відшкодування шкоди, завданої протиправною бездіяльністю органу, що здійснює досудове розслідування.

Ленінський районний суд міста Запоріжжя рішенням від 16 серпня 2019 року відмовив Заявникові в задоволенні позову.

2.2. Заявник оскаржив рішення суду першої інстанції в апеляційному порядку, при цьому строки на апеляційне оскарження було пропущено.

Запорізький апеляційний суд ухвалою від 19 березня 2021 року відмовив Заявникові у відкритті апеляційного провадження, зазначивши, зокрема, що „положення статті 358 ЦПК України передбачають можливість поновлення строків на апеляційне оскарження після спливу річного строку з дня складання повного тексту рішення лише у випадку, коли особа не була залучена до участі у справі і не знала про розгляд справи, а також, коли мались непереборні обставини“, „враховуючи те, що апеляційна скарга подана після спливу одного року з дня складання повного тексту судового рішення особою, обізнаною про розгляд справи, а також враховуючи відсутність обставин, передбачених п. п. 1, 2 ч. 2 ст. 358 ЦПК України, суд приходять до висновку про необхідність відмови у відкритті апеляційного провадження у справі“. Вказану ухвалу Заявник у касаційному порядку не оскаржив, натомість повторно оскаржив рішення Ленінського районного суду міста Запоріжжя від 16 серпня 2019 року в апеляційному порядку.

Запорізький апеляційний суд ухвалою від 21 квітня 2021 року відмовив Заявникові у відкритті апеляційного провадження, зазначивши, що „відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 358 ЦПК України суд апеляційної інстанції відмовляє у відкритті апеляційного провадження у справі, якщо є постанова про залишення апеляційної скарги цієї самої особи без задоволення або ухвала про відмову у

відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою цієї особи на це саме судове рішення. З матеріалів справи вбачається, що [Заявник] звертався із апеляційною скаргою на рішення Ленінського районного суду м. Запоріжжя від 16 серпня 2019 року <...>. Ухвалою Запорізького апеляційного суду від 19 березня 2021 року у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою [Заявника] на рішення Ленінського районного суду м. Запоріжжя від 16 серпня 2019 року відмовлено <...>. Ухвала є чинною та в касаційному порядку не скасовувалась. Враховуючи викладене вище, у відкритті апеляційного провадження <...> належить відмовити відповідно до положень п. 3 ч. 1 ст. 358 ЦПК України“.

2.3. Заявник оскаржив ухвалу Запорізького апеляційного суду від 21 квітня 2021 року в касаційному порядку.

Верховний Суд у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду ухвалою від 17 травня 2021 року відмовив у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Заявника. У рішенні суду касаційної інстанції зазначено, що „суд апеляційної інстанції, відмовляючи у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою [Заявника] на рішення Ленінського районного суду м. Запоріжжя від 16 серпня 2019 року, врахував, що така скарга подана повторно, наявне рішення апеляційного суду, яким відмовлено у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою цієї самої особи на це саме судове рішення. Відповідно до пункту 3 частини першої статті 358 ЦПК України суд апеляційної інстанції відмовляє у відкритті апеляційного провадження у справі, якщо є постанова про залишення апеляційної скарги цієї самої особи без задоволення або ухвала про відмову у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою цієї особи на це саме судове рішення. Відмова у відкритті апеляційного провадження на підставі пункту 3 частини першої статті 358 ЦПК України є безумовною процесуальною перешкодою, що унеможлиблює наступні звернення з такими скаргами, оскільки положення цього Кодексу не містить винятків та обставин, за наявності яких суд

апеляційної інстанції наділений правом на відкриття апеляційного провадження за апеляційною скаргою особи, яка попередньо зверталася із такою скаргою на це саме рішення. <...> Отже, суд апеляційної інстанції <...> правомірно відмовив у відкритті апеляційного провадження на підставі пункту 3 частини першої статті 358 ЦПК України“.

3. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб’єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); у конституційній скарзі має міститись обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб’єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); суб’єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України (абзац перший частини першої статті 56); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

3.1. Заявник просить перевірити на відповідність Конституції України приписи частини другої статті 358 Кодексу. Аналіз остаточного судового рішення – ухвали Верховного Суду у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду від 17 травня 2021 року – свідчить про таке.

Заявник оскаржив ухвалу Запорізького апеляційного суду від 21 квітня 2021 року, в якій суд апеляційної інстанції застосував лише припис пункту 3 частини першої статті 358 Кодексу, до суду касаційної інстанції. Суд касаційної інстанції в остаточному судовому рішенні у справі Заявника надав юридичну оцінку застосуванню судом апеляційної інстанції саме припису пункту 3 частини першої статті 358 Кодексу. Натомість посилання в ухвалі Верховного Суду у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду від 17 травня 2021 року на приписи частини другої статті 358 Кодексу має описовий характер у контексті викладення хронології розгляду справи Заявника в суді апеляційної інстанції, що не може вважатись застосуванням приписів частини другої статті 358 Кодексу в остаточному судовому рішенні.

Отже, у цій частині конституційної скарги Заявник не дотримав вимог частини першої статті 55, абзацу першого частини першої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

3.2. Заявник також просить перевірити на відповідність Конституції України припис пункту 3 частини першої статті 358 Кодексу, проте аналіз змісту конституційної скарги свідчить, що, обґрунтовуючи твердження щодо неконституційної оспорюваного припису Кодексу, Заявник обмежився цитуванням Конституції України, міжнародних актів та висловив незгоду з судовими рішеннями, ухваленими в його справі. Зазначене не може вважатись обґрунтуванням тверджень щодо невідповідності Конституції України припису пункту 3 частини першої статті 358 Кодексу.

Отже, у цій частині конституційної скарги Заявник не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Зважаючи на те, що Заявник не дотримав вимог частини першої, пункту 6 частини другої статті 55, абзацу першого частини першої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“, є підстави для відмови у відкритті

конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Волтера Олега Веніаміновича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів пункту 3 частини першої, частини другої статті 358 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**